

Klidová zóna Ryneček pohledem architekta Víta Kučery

Historické souvislosti

V rámci projektu Klidová zóna Ryneček je potřeba začít poněkud zešíroka.

Mnoho evropských historických měst bylo z důvodu obrany vybaveno fortifikačním (obraným) systémem hradeb, vodních příkopů, valů atd. Postupným rozvojem měst daleko za hranice původního opevněného města ztratily hrady svůj význam, nadále se neudržovaly. Po jejich odstranění se naskytlá zajímavá nabídka využití nově uvolněných ploch. Takovým způsobem vznikla okružní třída ve Vídni tzv. Ringstrasse nebo brněnský hradební okruh. Ve Vídni se stala Ringstrasse vyhledávanou stavební lokalitou pro výstavbu veřejné i soukromé budovy. Ringstrasse se stala výkladní skříní Vídne a po vzoru pařížských bulvárů ji také lemují množství parků, zelených ploch a veřejných prostor. Původní urbanistická bariéra se tak stala integračním prvkem.

Příbram nebyla v situaci, kdy by získala místo po historických hradebách. Výstavbou březohorského sídliště se touto urbanistickou bariérou stala severojižní osa kolem Pří-

bramského potoka, který lemují i železniční a silniční dopravní linie. Tato linie dělí město na sídliště a „starou“ Příbram. Její dosavadní integrační potenciál částečně suploval areál Nového rybníka a provoz Junior klubu. Před téměř 20 lety si tohoto momentu všiml architekt Ivan Plicka, který pro Příbram vytvořil „Studii zelené páteře města“, probíhající od Fialova rybníka až po areál bývalé sodovkárny. Tehdejší návrh byl vizionářský. Přesto by bylo jeho úplné naplnění asi obtížné realizovatelné. Pro mne je doposud velmi zajímavou myšlenkou návrh modelace potoka do meandrů, Rozšíření a změlčení řečiště s pozvolně se svažujícím břehem směrem k Rynečku. Tak mělo být dosaženo dojmu širokého toku. Aby koryto nezůstalo suché, měly v něm být zbudovány jezy, které by stojatou vodou dokázaly okysličovat, společně s provzdušňováním fontánami...

V letech 1997-1998 inicioval další vizionář, Ing. Prausse, ředitel Q-klubu (dnes AMAVET), vybudování tzv. TECHNOPARKU. Myšlenka zábavního a současně vzdělávacího parku měla podpořit vědeckotechnickou mládežnickou činnost Q-klubu mimo vlastní budovu do nejbližšího okolní-

ho venkovního prostoru. Podobný koncept dnes známe z nedalého plzeňského parku TECHMANIA nebo libereckého areálu IQlandia. Měl zde být umístěn rázostroj, neboli Newtonova houpačka, v rozměru lidské postavy a podobné fyzikální exponáty osazené do veřejného prostoru přírodního parčíku. Tato snaha bohužel nezískala finanční podporu.

Hlavní myšlenka

Myšlenka vybudování rekreačního, sportovního nebo zábavního areálu, v oblasti Rynečku, jako součást zelené páteře města není nová. Městská správa nechala zpracovat anketní formulář a občané podávali návrhy, co si kde a jak představují. Od fontán přes psí výběhy, kiosky, grilovací kouty, rozšíření in-line dráhy, petanque až po umělá jezírka, brouzdaliště atd. Tyto podněty město vyhodnotilo a zapracovalo do zadání výběrového řízení.

Filozofie

Na počátku jsme se zamysleli nad tím, že hřiště nemusí být jenom pouhým místem zábavy a her, ale také místo pro vzájemná setkávání sousedů, maminek dětí, ale také gene-

STAVBA klidové zóny na Rynečku. Foto: Deník/(maja)

rací. Tento druh veřejného prostoru má mnohem intimnější charakter než třeba náměstí a může lépe působit výchovně ve vzájemném chápání a respektování člověka člověkem, seniora juniorem atd. Symbolikou tohoto mezigeneračního spojení je chodníkový pás (technicky řečený povalový chodník, tesařsky „haťák“), na který jsou jako na náhrdelník navlečeny plošiny s cvičebními prvky pro seniory. Současně tento chodník vymezuje hranici dětského hřiště. Altán, který je umístěn uprostřed situace je jakýmsi společenským centrem celého areálu a v něm by měla být integrační funkce areálu koncentrovaná nejvíce.

Aktivní senior

V současné společnosti se neustále zvyšuje procentuální podíl seniorské generace a na tuto tendenci si musíme nejen zvykat, a současně se na ni připravovat. Sportovní vyžití na rekreační úrovni vyhledává stále větší skupina lidí nad 50 let. Hranice aktivního seniorského života se posunují mnohdy až za hranici sedmi křížků. Není vůbec neobvyklé, že i fyzicky náročným aktivitám, jako třeba lyžování se věnuje sportovec, který na sjezdovce zaučuje svoje vnoučata. Pokládáme za důležité, že i mladí by měli být častěji ve styku se seniory, aby mohli docházet ke vzájemným kontaktům a komunikaci. Možná, že i náš pohled je trochu starosvětský, ale věříme, že fungující a živou společnost mohou tvořit jen lidé ochotní k vzájemnému dialogu a to přímému, ne jen virtuálnímu na internetu, v mobilech a na sociálních sítích.

Dětská hřiště a venkovní posilovny jsou ideálním místem, kde se rozdílné generace nejenom setkávají, ale mohou si být vzájemně příkladem, oporou a kde se vzájemně poznávají. Chtěli bychom pomoci odbourat klíše: „Kdo je starý, je ošklivý a zlý.“ Nao-

pak ho nahradit: „Kdo je starší, může být moudrý a laskavý.“

Hřiště pro všechny

Venkovní posilovací stroje jsou sice upraveny pro rekreační sportování a možnostem seniorů. Neznamena to ovšem, že je mohou využívat výhradně senioři. Z podobných realizací víme, že tato cvičidla jsou zajímavou atrakcí pro děti a běžným sportovcům mohou sloužit pro uvolnění intenzivně namáhaných svalů po tréninku nebo pro předtréninkové zahřátí.

Klidová zóna by se měla stát i zázemím pro provoz přílehlé cyklostezky a věříme, že návštěvnické spektrum se rozrostlo o cyklisty, běžce, chodce a in-line. Pro ně je zde připraveno pítko s pitnou vodou. Čím bude širší návštěvnické spektrum, tím vyšší zde bude veřejná kontrola.

Palubová povalová podlaha před altánem by mohla sloužit pro uspořádání malých kulturních či společenských akcí. Lokalita určitě není vhodná pro pořádání rockových koncertů, ale jistě by mohla sloužit pro prezentaci hudebních škol, besídek, nebo malých divadelních scén.